യോഗവാസിഷ്ഠഃ/ (മുമുക്ഷു+വ്യവഹാര+പ്രകരണമ്)/സർഗഃ 01
പ്രഥമഃ സർഗഃ 1

വാല്മീകിരുവാച .
ഇതി നാദേന മഹതാ വച+സ്യു+ക്തേ സഭാ-ഗതൈഃ .
രാമ-മ+ഗ്ര-ഗതം പ്രീ+ത്യാ വി+ശ്വാ-മി+ത്രോ്ഽ+ഭ്യ-ഭാഷത .. 1

ന രാഘവ തവാസ്-ത്യന്യജ്-
ജ്ഞേയം(ഞ്)ജ്ഞാന-വതാം വര .
സ്വയൈവ സൂ+ക്ഷ്മയാ ബു+ദ്ധ്യാ
സർവം(വ്)വി+ജ്ഞാത-വാനസി .. 2

കേവലം മാർജനാ-മാത്രം മനാ-ഗേവോപ-യു+ജ്യതേ .
സ്വഭാവ-വിമലേ നിത്യം സ്വബുദ്ധി-മുകുരേ തവ .. 3

ഭഗവ+ദ്ദ്യാസ-പു+ത്ര+സ്യ
ശുക+സ്യേവ മതി+സ്തവ .
വി+ശ്രാന്തി-മാത്ര-മേവാന്തർ-
ജ്ഞാത+ജ്ഞേയാ+പ്യപേ+ക്ഷതേ .. 4

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഭഗവ+ദ്ദ്യാസ-പുത്ര+സ്യ ശുക+സ്യ ഭഗവൻ-കഥമ് .
ജ്ഞേയേ്ഽ+പ്യാദൗന വി+ശ്രാ+ന്തം വി+ശ്രാ+ന്തം ച ധിയാ പുനഃ .. 5

വിശ്വാമിത്ര ഉവാച .
ആത്മോ-ദന്ത-സമം രാമ ക+ഥ്യ-മാന-മിദം മയാ .
ശൃണു+വ്യാസാ+ത്മജോ-ദ+ന്തം(ഞ്)ജന്മനാ-മന്ത-കാരണം .. 6

യോ്ഽയ-മഞ്ജന-ശൈലാഭോ നിവിഷ്ടോ ഹേമ-വിഷ്ടരേ .
പാർശ്വേ തവ പിതുർ-വ്യാസോ ഭഗവാൻ-ഭാസ്കര+ദ്യുതിഃ .. 7

അ+സ്യാഭൂ-ദിന്ദു-വദനസ്-
തനയോ നയ-കോവിദഃ .
ശുകോ നാമ മഹാ+പ്രാ+ജ്ഞോ
യ+ജ്ഞോ മൂർത്യേവ സു+സ്ഥിതഃ .. 8

പ്രവിചാര-യതോ ലോക-യാ+ത്രാ-മല-മിമാം ഹൃദി .
തവേവ കില ത+സ്യാപി വിവേക ഉദ്-ഭൂദയം.. 9

തേനാ-സൗ+സ്വ-വിവേകേന+സ്വയ-മേവ മഹാമനാഃ .
പ്രവി-ചാ+ര്യ ചിരം(ഞ്)ചാരു യഥ്.സ+ത്യം(ൻ) തദ-വാപ്ത-വാൻ .. 10

സ്വയം പ്രാപ്തേ പരേ വസ്തു+ന്യവി+ശ്രാന്ത-മനാഃ(സ്)സ്ഥിതഃ .
ഇദം വസ്ത്വിതി വിശ്വാസം നാസാ-വാത്മ+ന്യുപാ-യയൗ .. 11

കേവലം വിരരാ-മാ+സ്യ ചേതോ വിഗത-ചാപലമ് .
ഭോഗേ+ഭ്യോ ഭൂരി-ഭങ്-ഗേഭ്യോ ധാരാഭ്യ ഇവ ചാതകഃ .. 12

ഏകദാ സോ്മല+പ്ര+ജ്ഞോ മേരാ-വേകാന്ത-സുസ്ഥിതം .
പ+പ്രച്ഛ പിതരം ഭ+ക്ത്യാ കൃഷ്ണ+ദ്വൈപാ-യനം മുനിം .. 13

സംസാ-രാഡംബര-മിദം(ങ്)കഥ-മ+ഭ്യു+ത്ഥിതം മുനേ .
കഥം(ഞ്)ച+പ്രശമം(യ്) യാതി കിയഥ്-കസ്യ കദേതി വാ .. 14

ഇതി പൃഷ്ടേന മുനിനാ+വ്യാസേ-നാഖില-മാ+ത്മജേ .
യഥാ-വദ-മലം പ്രോ+ക്തം വ+ക്തവ്യം വിദിതാ+ത്മനാ .. 15

ആ്+ജ്ഞാ-സിഷം പൂർവ-മേത-
ദഹ-മി+ത്യഥ തത്പിതുഃ .
സ ശുകഃ(ശ്) ശുഭയാ ബു+ദ്ധ്യാ ന വാ+ക്യം ബ+ഹ്വ-മ+ന്യത .. 16

വ്യാസോ്പി ഭഗവാൻ-ബുദ്ധ്വാ പുത്രാഭി+പ്രായ<മീദൃശമ് .
പ്ര+ത്യുവാച പുനഃ(ഫ്)പുത്രം(ൻ)നാഹം(ഞ്) ജാനാമി ത+ത്ത്വതഃ .. 17

ജനകോ നാമ ഭൂപാലോ വി+ദ്യതേ വസുധാ-തലേ .
യഥാവദ്-വേ+ത്ത്യസൗ വേദ്യം(ൻ)തസ്മാഥ്-സർവ-മവാപ്സ്യസി .. 18

പി+ത്രേ+ത്യു+ക്തേ ശുകഃ(ഫ്)പ്രായാഥ്.
സുമേരോർ-വസുധാ-തലേ .
വിദേഹനഗരീം പ്രാപ
ജനകേ-നാഭി-പാലിതാം .. 19

ആവേദി-തോ്സൗ യാഷ്ടീകൈർ-ജനകായ മഹാ+ത്മനേ .
ദ്വാരി+വ്യാസ-സുതോ രാജഞ്-ശുകോ്ത്ര+സ്ഥിത-വാനിതി .. 20

ജിജ്ഞാ-സാർഥം ശുക+സ്യാസാ-
വാസ്താ-മേവേ+ത്യവ+ജ്ഞയാ .
ഉ+ക്ത്വാ ബഭൂവ ജനകസ്-തൂഷ്ണീം സപ്ത ദിനാ+ന്യഥ .. 21

തതഃ(ഫ്)പ്രവേശയാ-മാസ ജനകഃ(ശ്) ശുക-മങ്ഗണമ് .
ത+ത്രാഹാനി സ സപ്തൈവ തത്രൈ-വാവസ-ദു+ന്മനാഃ .. 22

അഥ+പ്രവേശയാ-മാസ ജനകോ്ഽ+ന്തഃ(ഫ്)പുരം ശുകമ് .
രാജാ ന ദൃശ്യതേ താവ-ദിതി സപ്ത ദിനാ-നി ച .. 23

ത+ത്രോ+ന്മദാഭിഃ(ഖ്) കാന്താ-ഭിർ-
ഭോജനൈർ-ഭോഗ-സംചയൈഃ .
ജനകോ ലാലയാ-മാസ ശുകം ശശി-സമാ-നനം.. 24

തേ ഭോഗാ+സ്താനി ദുഃഖാനി+വ്യാസ-പു+ത്ര+സ്യ ത+ന്മനഃ .
നാജ+ഹുർ-മന്ദ-പവനാ ബ+ദ്ധ-പീഠ-മിവാ-ചലമ് .. 25

കേവലം സുസമഃ(സ്)സ്വസ്ഥോ മൗനീ മുദിത-മാനസഃ .
അതിഷ്ഠഥ്സ ശുകസ്-തത്ര സംപൂർണ ഇവ ച+ന്ദ്രമാഃ .. 26

പരി+ജ്ഞാത+സ്വഭാവം തം ശുകം സ ജനകോ നൃപഃ .
ആനീതം മുദിതാ+ത്മാന-മവ-ലോക്യ നനാമ ഹ .. 27

നിഃ(ശ്)ശേഷിത-ജഗത്-കാര്യം പ്രാപ്താ-ഖില-മനോരഥ .
കിമീപ്സിതം തവേ+ത്യാശു കൃത+സ്വാഗത-മാഹ തമ് .. 28

ശ്രീശുക ഉവാച .
സംസാ-രാഡംബര-മിദം കഥ-മ+ഭ്യു+ത്ഥിതം ഗുരോ .
കഥം പ്രശമ-മായാതി യഥാവഥ്-കഥയാശു മേ .. 29

വിശ്വാമിത്ര ഉവാച .
ജനകേ-നേതി പൃഷ്ടേന
ശുക+സ്യ കഥിതം(ൻ) തദാ .
തദേവ യഥ്.പുരാ+പ്രോക്തം(ൻ)
തസ്യ പി+ത്രാ മഹാ+ത്മനാ .. 30

ശ്രീശുക ഉവാച .
സ്വയമേവ മയാ പൂർവ-മേതജ്-ജ്ഞാതം വിവേകതഃ .
ഏതദേവ ച പൃഷ്ടേന പി+ത്രാ മേ സമുദാ-ഹൃതമ് .. 31

ഭവതാ+പ്യേഷ ഏവാർഥഃ(ഖ്) കഥിതോ വാ+ഗ്വിദാം വര .
ഏഷ ഏവ ച വാ+ക്യാർഥഃ(ശ്)ശാസ്ത്രേഷു പരി-ദൃ+ശ്യതേ .. 32

യഥായംസ്വ-വികൽ-പോത്ഥഃ(സ്)സ്വ-വിക+ല്പ-പരി+ക്ഷയാത് .
ക്ഷീയതേ ദഗ്ധ-സംസാരോ നിഃ(സ്)സാര ഇതി നി+ശ്ചയഃ .. 33

തഥ്-കിമേത+ന്മഹാ-ബാഹോ സത്യം ബ്രൂഹി മമാ-ചലമ് .
ത്വ+ത്തോ വി+ശ്രാന്തി-മാപ്നോമി ചേതസാ+ഭ്രമതാ ജഗത് .. 34

ജനക ഉവാച .
നാതഃ(ഫ്)പര-തരഃ(ഖ്)ക+ശ്ചി+
ന്നി+ശ്ചയോ്+സ്ത്യ-പരോ മുനേ .
സ്വയമേവ+ത്വയാ+ജ്ഞാതം(ങ്)ഗുരു-തശ്ച പുനഃ(ശ്)ശ്രുതം .. 35

അവി+ച്ഛിന്ന-ചിദാ(ത്)ത്മൈകഃ(ഫ്) പുമാന+സ്തീഹ നേതരത് .
സ്വസം-ക+ല്പ വശാദ്ബ+ദ്ധോ നിഃ(സ്)സം(ങ്)ക+ല്പ+ശ്ച മു+ച്യതേ .. 36

തേന+ത്വയാ+സ്ഫുടം(ഞ്)ജ്ഞാതം(ഞ്)-
ജ്ഞേയം(യ്) യസ്യ മഹാ+ത്മനഃ .
ഭോഗേ+ഭ്യോ വിരതിർ-ജാതാ
ദൃ+ശ്യാഥ്-പ്രാക്സ-കലാദിഹ .. 37

തവ ബാല മഹാവീര മതിർ-വിരതി-മാഗതാ .
ഭോഗേ+ഭ്യോ ദീർഘ-രോഗേ+ഭ്യഃ(ഖ്)കിമന്യ+ച്ഛ്രോതു-മി+ച്ഛസി..38

ന തഥാ പൂർണതാ ജാതാ സർവ+ജ്ഞാന-മഹാ-നിധേഃ .
തിഷ്ഠ-തസ്-തപസി+സ്ഫാരേ പിതു+സ്തവ യഥാ തവ .. 39

വ്യാസാ-ദധിക ഏവാഹം വ്യാസ-ശി+ഷ്യോ്സി തഥ്-സുതഃ .
ഭോഗേ+ച്ഛാ-താനവേ-നേഹ മത്തോ്+പ്യ+ത്യധികോ ഭവാൻ .. 40

പ്രാപ്തം പ്രാപ്ത+വ്യ-മഖിലം ഭവതാ പൂർണ-ചേതസാ .
ന ദൃശ്യേ പതസി+ബ്രഹ്മ+ന്മുക്ത+സ്ത്വം ഭ്രാന്തി-മുഥ്.സൃജ .. 41

അനു-ശിഷ്ടഃ(സ്)സ ഇ+ത്യേവം(ഞ്)ജനകേന മഹാ+ത്മനാ .
അതി+ഷ്ഠഥ്സ ശുക-സ്തൂഷ്ണീം സ്വ+ച്ഛേ പരമ-വസ്തുനി .. 42

വീത-ശോക-ഭയാ-യാസോ നിരീഹശ്-ചരി+ന്ന-സംശയഃ .
ജഗാമ ശിഖരം മേരോഃ(സ്)സമാ+ധ്യർഥ-മനിന്ദി-തം .. 43

ത+ത്ര വർഷ-സഹസ്രാണി നിർവി-കല്പ-സമാധിനാ .
ദശ+സ്ഥി+ത്വാ ശശാ-മാസാ-വാത്മ+ന്യസ്നേഹ-ദീപ-വത് .. 44

വ്യപഗത-കലനാ-കലങ്ക-ശു+ദ്ധഃ(സ്)-
സ്വയ-മമ-ലാ+ത്മനി പാവനേ പദ്ദോ്സൗ .
സലില-കണ ഇവാം-ബുധൗ മഹാ+ത്മാ
വിഗലിത-വാസന-മേകതാം(ഞ്)ജഗാമ .. 45

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ
മുമുക്ഷു+വ്യവഹാര+പ്രകരണേ ശുക-നിര്യാണം നാമ+പ്രഥമഃ സർഗഃ .. 1 ..

സഞ്ചരണാവലിഃ
നൈവ പ്രവിഷ്ടഃ
സമ്ഭാഷണമ്
അംശദാതാ
സദസ്യതാ പ്രാപ്യതാമ്
പ്രവിശ്യതാമ്
പൃഷ്ഠമ്ചർചാ
പഠ്യതാമ്സമ്വാദ്യതാമ്ഇതിഹാസഃ ദൃശ്യതാമ്ശോധഃ
വികിസ്രോതഃ അന്വിഷ്യതാമ്
മുഖ്യപൃഷ്ഠമ്
സമുദായദ്വാരമ്
വർതമാനകാര്യവിശേഷാഃ
സദ്യപരിവർതനാനി
യാദൃച്ഛികപുടമ്
സാഹായ്യമ്
ദാനമ്
ഉപകരണാനി
അത്ര കോ്നുബന്ധഃ?
പൃഷ്ഠസമ്ബദ്ധാനി പരിവർതനാനി
സഞ്ചികാ ഉപാരോപ്യതാമ്
വിശേഷപൃഷ്ഠാനി
സ്ഥായിപരിസന്ധിഃ
പൃഷ്ഠസൂചനാഃ
ലഘുസാർവസങ്കേതഃ
അസ്യ പൃഷ്ഠസ്യ ഉല്ലേഖഃ ക്രിയതാമ്
മുദ്രണമ്/നിര്യാതഃ
മമ സങ്ഗ്രഹഃ
മുദ്രണയോഗ്യം സംസ്കരണമ്
Download EPUB
Download MOBI
Download PDF
Other formats
അന്യാഭിഃ ഭാഷാഭിഃ
ഭാഷാപരിസന്ധിഃ യോജ്യതാമ്
13 ആഗസ്ട് 2017 (തമേ) ദിനാങ്കേ 07:20 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്
പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക
അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ

സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .
ഗോപനീയതാനീതിഃവികിസ്രോതഃ വിഷയകംപ്രത്യാഖ്യാനമ്Code of Conductജങ്ഗമദൂരവാണീ-ദൃശ്യമ്വിധികാരാഃസാംഖ്യികീകുകീ കാവർണനWikimedia FoundationPowered by MediaWiki